

សម្រាប់ការចេញផ្សាយបន្ទាន់

ប្រទេសឡាវនឹងរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមុន លើគម្រោងទំនប់មិនបង្កើតអាងទឹក ដែលជាគម្រោងទី៦បិតលើទន្លេមេគង្គនេះ និងដំណើរការ ជាប់ពេញមួយឆ្នាំ

ក្រុងវៀងចន្ទ ប្រទេសឡាវ ថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ — រដ្ឋាភិបាលប្រទេសឡាវ និងអនុវត្ត
ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនរបស់គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ (MRC) សម្រាប់គម្រោងទំនប់វារីអគ្គិសនី
សាណាខាំ។ គម្រោងទំនប់មិនបង្កើតអាងទឹក ដែលជាគម្រោងទី៦បិតលើទន្លេមេគង្គនេះ និងដំណើរការ
ជាប់ពេញមួយឆ្នាំ និងអាចផលិតអគ្គិសនីចំនួន៦៨៤ ម៉េហ្គាវ៉ាត់។

នៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹង ដែលដាក់ជូនលេខាធិការដ្ឋាន MRC រដ្ឋាភិបាលឡាវ បានផ្តល់នូវសំណុំ
ឯកសារ វិស្វកម្ម និងការសិក្សាលទ្ធភាពគម្រោងក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេស រួមមានការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់
វិស្វាន និងសង្គមរបស់គម្រោង ព្រមទាំងការសិក្សាលើកំណែកករ និងជលផល ដែលលទ្ធផលសិក្សាទាំង
នេះត្រូវបានផ្ញើជូនប្រទេសជាសមាជិករបស់ MRC រួមមានប្រទេសកម្ពុជា ថៃ និងវៀតណាម។

យោងលើសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ការសាងសង់គម្រោង នឹងចាប់ផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០ និងបញ្ចប់
នៅឆ្នាំ២០២៨ ក៏ជាឆ្នាំដែលគម្រោងនេះនឹងដាក់អោយដំណើរការផងដែរ។ ថាមពលដែលផលិតបាន
កាតច្រើន អាចនឹងត្រូវលក់ទៅឱ្យប្រទេសថៃ។

“ប្រទេសឡាវ បានដាក់ស្នើគម្រោងប្រើប្រាស់ទឹកមានលក្ខណៈពេញមួយឆ្នាំ លើដងទន្លេមេនៃទន្លេ
មេគង្គ ដែលគម្រោងនេះតម្រូវឱ្យឆ្លងកាត់ដំណើរការកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមុន។ ការដាក់ស្នើនេះ នឹងផ្តល់
លទ្ធភាពឱ្យប្រទេសជាសមាជិកដែលទទួលបានការជូនដំណឹង ព្រមទាំងសាធារណជនទូទៅ ទទួលបាននូវ
ព័ត៌មានលម្អិត និងធ្វើការសិក្សាពីគម្រោងប្រើប្រាស់ទឹកនិងផលប៉ះពាល់របស់វា ដែលអាចកើតមានផ្សេងៗ
ពីគម្រោងនេះ”។ នេះបើតាមការលើកឡើងរបស់ បណ្ឌិត អាន ពេជ្រហត្ថជា នាយកប្រតិបត្តិលេខាធិការ
ដ្ឋាន MRC ។

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមុននេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃនីតិវិធីរបស់ MRC ស្តីពីការប្រើប្រាស់ទឹកលើដង
ទន្លេមេនៃទន្លេមេគង្គ ពោលគឺនីតិវិធីស្តីពីការជូនដំណឹង ពិគ្រោះយោបល់ជាមុន និងកិច្ចព្រមព្រៀង (ហៅ
កាត់ថា PNPCA) ។ ក្រោមនីតិវិធីនេះ គម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងឡាយណា ដែលប្រើប្រាស់ទឹកក្នុងដង
ទន្លេមេនាវាជូនប្រាក់ក្នុងអាងទន្លេតែមួយ ក៏ដូចជាក្នុងរដ្ឋវិស្វាសម្រាប់ឆ្លងអាងទន្លេ២ ត្រូវឆ្លងកាត់ដំណើរការ
ពិគ្រោះយោបល់ជាមុន។ គម្រោងដែលត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីនេះ មានដូចជាគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធធារា
សាស្ត្រ និងវារីអគ្គិសនីខ្នាតធំ ដែលអាចបង្កផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរលើបរិស្ថាន លំហូរទឹក និងគុណភាពទឹក
ក្នុងដងទន្លេមេនៃទន្លេមេគង្គ។

ក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុននេះ ដោយមានការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស និងរដ្ឋបាល ពី
លេខាធិការដ្ឋាន MRC គណៈកម្មាធិការចម្រុះ ដែលជាស្ថាប័នអភិបាលកិច្ចរបស់ MRC នឹងពិនិត្យលើ
ទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេសរបស់គម្រោង វាយតម្លៃពីផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដែលអាចកើតមានលើបរិស្ថាន និង

ដីវិភាគរស់នៅរបស់សហគមន៍តាមដងទន្លេ និងលើកស្ទើរធានាការដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការព្រួយបារម្ភទាំងនេះ។ គណៈកម្មាធិការចម្រុះ មានគោលបំណងបង្កើតនូវកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ស្តីពីការប្រើប្រាស់ទឹកដែលបានស្ទើរឡើង និងចេញសេចក្តីសម្រេច ដែលបង្ហាញនូវលក្ខខណ្ឌដែលបានព្រមព្រៀងគ្នារួច។ សេចក្តីសម្រេចនេះ នឹងក្លាយជាផ្នែកមួយនៃកំណត់ត្រានៃការប្រើប្រាស់ទឹកដែលបានស្ទើរឡើង និងការប្រើប្រាស់ទឹកនៅពេលដែលគម្រោងចាប់ផ្តើមដំណើរការ។

តាមធម្មតា ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនមានរយៈពេល៦ ខែ ប៉ុន្តែអាចនឹងបន្តបន្ថែមទៀតតាមការសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការចម្រុះ។ ដំណើរការនេះ ពុំមានន័យថាជាការអនុម័ត ឬមិនអនុម័តលើគម្រោងដែលស្ទើរឡើងនោះទេ។

យោងតាមព័ត៌មានពី MRC ប្រទេសឡាវ បានដាក់ស្នើគម្រោងសាណាខាំសម្រាប់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមុននៅថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ភ្លាមៗបន្ទាប់ពីខ្លួនបានដាក់ស្នើគម្រោងល្អប្រាបាងរួច។ ដើម្បីធានាថាដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនប្រព្រឹត្តិទៅដោយអត្ថន័យ និងពេញលេញ គណៈកម្មាធិការចម្រុះ បានសម្រេចចិត្តរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមុនសម្រាប់គម្រោងសាណាខាំ បន្ទាប់ពីគម្រោងល្អប្រាបាង។

បើតាមនីតិវិធីរបស់ MRC បន្ទាប់ពីមានការដាក់សំណើ លេខាធិការដ្ឋាន MRC ត្រូវពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពពេញលេញនៃឯកសារដែលបានដាក់មក។ ក្រោយពីបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនសម្រាប់គម្រោងល្អប្រាបាង ថ្មីៗនេះ លេខាធិការដ្ឋានក៏បានបញ្ចប់ដំណាក់កាលផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារដំបូងរបស់គម្រោងសាណាខាំ និងបានឆ្លើងឯកសារទាំងអស់ទៅកាន់ប្រទេស៣ផ្សេងទៀតដែលទទួលបានការជូនដំណឹង សម្រាប់ធ្វើការពិនិត្យ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ឯកសារទាំងនេះ មានផ្សព្វផ្សាយលើ [គេហទំព័រ](#)របស់ MRC សម្រាប់ជូនសាធារណជនទាំងអស់។

គួររំលឹកថា ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនសម្រាប់គម្រោងល្អប្រាបាង បានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ និងគ្រោងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០។ ប៉ុន្តែដោយសារការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ១៩ គណៈកម្មាធិការចម្រុះ មិនអាចជួបប្រជុំដើម្បីសម្រេចឯកភាពលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ និងរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួមបានទេ។ កិច្ចប្រជុំបន្ទាប់ទៀត គឺនឹងធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។

រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ មានគម្រោងចំនួន៤១ តាមដងទន្លេមេគង្គ ត្រូវបានដាក់ស្នើសម្រាប់ដំណើរការជូនដំណឹងក្រោមនីតិវិធី PNPCA។ ក្នុងនេះរួមមាន គម្រោងចំនួន៣ ពីប្រទេសកម្ពុជា ៣០ពីឡាវ ២ពីថៃ និង ១៤ពីវៀតណាម។ បន្ថែមពីលើការដាក់ស្នើគម្រោងសាណាខាំនេះ គម្រោង៥ ផ្សេងទៀត រួមមានគម្រោងទំនប់វ៉ាអេគ្លីសនីសាយ៉ាបូរី ជនសាហុង ប៉ាក់បេង ប៉ាក់ឡាយ និងល្អប្រាបាង កន្លងមកត្រូវបានលើកស្ទើរដើម្បីសាងសង់ លើដងទន្លេមេនៃទន្លេមេគង្គក្រោម និងបានដាក់ឱ្យឆ្លងកាត់ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុន។

គម្រោងអគ្គិសនីសាណាខាំ ដែលមានទីតាំងចន្លោះខេត្តសាយ៉ាបូរី និងខេត្តរៀងចន្ទប្រទេសឡាវ បិតនៅចម្ងាយប្រមាណ ២ គីឡូម៉ែត្រ ខាងលើព្រំប្រទល់ប្រទេសថៃនិងឡាវ ក្នុងខេត្តឡើយរបស់ថៃ និងប្រមាណ ១,៧៣៧ គីឡូម៉ែត្រពីសមុទ្រ។ នៅផ្នែកខាងលើគម្រោង គឺស្រុកសាណាខាំខេត្តរៀងចន្ទ ដែលបិតនៅចម្ងាយប្រមាណ២៥ គីឡូម៉ែត្រពីគ្នា ហើយផ្នែកខាងក្រោមគម្រោង គឺទីក្រុងរៀងចន្ទ ដែលបិតនៅ

ចម្ងាយប្រមាណ ១៥៥ គីឡូម៉ែត្រ។ ទីតាំងគម្រោងសាណាខាំ ក៏ស្ថិតនៅចម្ងាយប្រមាណ ៨៤ គីឡូម៉ែត្រ ផ្នែកខាងក្រោមគម្រោងអគ្គិសនីបាក់ឡាយផងដែរ។

រោងចក្រផលិតថាមពលអគ្គិសនីរបស់គម្រោងនេះ មានបណ្តោយ៣៥០ ម៉ែត្រ និងកម្ពស់៥៨ ម៉ែត្រ និងមានតួប៉ិនចំនួន១២ ដែលតួប៉ិននីមួយៗ អាចផលិតអគ្គិសនីបានចំនួន៥៧ មេហ្គាវ៉ាត់។

បើតាមឯកសារដែលដាក់មក ក្រុមហ៊ុន ដាតាង (ឡាវ) សាណាខាំហាយដ្រូដាវី (Datang (Lao) Sanakham Hydropower Co. Limited) ត្រូវបានចុះបញ្ជីជាអ្នកអភិវឌ្ឍគម្រោង។ គម្រោងវារីអគ្គិសនីនេះ អាចនឹងត្រូវចំណាយសរុប ប្រមាណ២,០៧៣ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលក្នុងចំនួននេះ ទឹកប្រាក់ប្រមាណ ២៧.៧ លានដុល្លារអាមេរិក ត្រូវបានរៀបចំទុកសម្រាប់វិធានការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ផ្នែកបរិស្ថាន និង សង្គម និងកម្មវិធីតាមដានផ្សេងៗ។

ក្រុមការងារនៃគណៈកម្មាធិការចម្រុះរបស់ MRC (ហៅកាត់ថា JCWG) ដែលមានសមាជិកជា តំណាងកម្រិតបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់ពីប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម និងដែលជាស្ថាប័នផ្តល់ប្រឹក្សា ឱ្យគណៈកម្មាធិការចម្រុះ MRC ក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធី PNPCA គ្រោងនឹងជួបប្រជុំនៅថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២០ ដើម្បីពិភាក្សាពីបញ្ហាសំខាន់ៗជុំវិញដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមុនសម្រាប់គម្រោងនេះ ដូចជា កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមនៃដំណើរការដែលមានរយៈពេល ៦ ខែនេះជាដើម។

MRC រួមនឹងលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មការជាតិទន្លេមេគង្គ នឹងសម្របសម្រួលកិច្ចពិគ្រោះ យោបល់នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ ដើម្បីប្រមូលមតិយោបល់របស់សាធារណជនទូទៅអំពីករណី នេះ។

កំណត់សម្គាល់សម្រាប់និពន្ធនាយក៖

គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ គឺជាស្ថាប័នអន្តររដ្ឋាភិបាល ដែលមានតួនាទីជំរុញលើកកម្ពស់កិច្ចពិគ្រោះ យោបល់ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការថ្នាក់តំបន់នៅក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គខ្សែទឹកខាងក្រោម ដែលត្រូវបាន បង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ ផ្អែកទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទន្លេមេគង្គ រវាងប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ ថៃ និងវៀតណាម។ ស្ថាប័ននេះ បំពេញតួនាទីជាវេទិកាថ្នាក់តំបន់សម្រាប់ការទូតទឹក ក៏ដូចជាជាមជ្ឈមណ្ឌលប្រមូលផ្តុំ ចំណេះដឹងអំពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍តំបន់នេះប្រកបដោយចីរភាព។

ចប់

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖

លោក មាស សុភក្តិ មន្ត្រីទំនាក់ទំនងសម្រាប់អ្នកសារព័ត៌មាន
លេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ
អ៊ីម៉ែល ៖ sopheak@mrcmekong.org